

Persbericht

PB13-006
1 februari 2013
9.30 uur

Nationaal Kiezersonderzoek 2012: tevredenheid met democratie blijft hoog

- Tevredenheid met functioneren Nederlandse democratie licht gestegen
- Minder draagvlak voor ontwikkelingshulp, kerncentrales en hypotheekrenteaftrek
- Vooral ouderen wensen dat allochtonen zich aanpassen aan Nederlandse cultuur

Dit zijn enkele conclusies uit het Nationaal Kiezersonderzoek (NKO) dat in 2012 vlak na de Tweede Kamerverkiezingen door het CBS in samenwerking met Stichting Kiezersonderzoek Nederland (SKON) gehouden is en waarvan de eerste resultaten nu bekend zijn.

Veel kiezers tevreden met Nederlandse democratie

Van de Nederlandse stemgerechtigden gaf 79 procent in 2012 aan tamelijk tot zeer tevreden te zijn met het functioneren van de democratie in Nederland. Dat is iets hoger dan in 2010 en 2006, toen driekwart hierover tevreden was.

De tevredenheid met het functioneren van de democratie in de Europese Unie is echter gedaald. Ten opzichte van 2010 is de scepsis over het democratische gehalte van de EU met 5 procentpunt toegenomen en komt daarmee weer op hetzelfde niveau als in 2006.

Afnemend draagvlak ontwikkelingshulp, kerncentrales en hypotheekrenteaftrek

Het aandeel stemgerechtigden dat vindt dat er meer geld aan ontwikkelingshulp moet worden uitgegeven, wordt steeds lager. In 2012 wilde 22 procent van de kiezers dat hier meer geld aan gespendeerd wordt, tegen 29 procent in 2010 en bijna de helft in 2006.

Ook het draagvlak voor nieuwe kerncentrales kalft af. Van het electoraat is 20 procent hier voor en 60 procent hier tegen. In 2006 wenste nog een kwart en in 2010 ruim een derde een toename van het aantal kerncentrales.

Een op de drie stemgerechtigden is voorstander van een volledige afschaffing van de aftrek van de hypotheekrente, terwijl tweederde deze juist wil behouden. Vanaf 2006 vinden steeds meer mensen dat deze aftrek aan banden moet worden gelegd.

Verder geeft 58 procent van de Nederlanders aan dat de inkomensverschillen in ons land kleiner zouden moeten worden. Hoewel dat nog altijd een ruime meerderheid is, is dit aandeel wel lager dan in 2010 (62 procent) en 2006 (68 procent).

Vooraf ouderen wensen dat allochtonen zich aanpassen

Tussen generaties zijn duidelijke verschillen in opvattingen over politieke kwesties. Zo vinden ouderen vaker dan jongeren dat allochtonen zich dienen aan te passen aan de Nederlandse cultuur. Driekwart van de 75-plussers onderschrijft deze mening, tegen iets minder dan de helft van de 18- tot 25-jarigen.

Ook tussen mannen en vrouwen zijn er verschillen. Vrouwen zijn meer dan mannen gekant tegen nieuwe kerncentrales, de afschaf van de hypotheekrenteaftrek en de verhoging van de pensioenleeftijd. Ze zijn relatief vaker voor ontwikkelingshulp.

Achterbannen politieke partijen soms sterk verdeeld

Van de PVV-stemmers wil 3 procent en van de VVD-stemmers 7 procent dat er meer geld wordt besteed aan ontwikkelingshulp. Bij de achterban van de SP, de PvdA en D66 is dit met ruim 30 procent beduidend hoger.

Het draagvlak voor het verhogen van de pensioensgerechtigde leeftijd is beperkt bij de PVV-stemmers. Van hen is slechts 19 procent voor een verhoging van de pensioenleeftijd naar 67 jaar, gevolgd door de SP-stemmers met 30 procent. Bij de PvdA is iets minder dan de helft voor verhoging, terwijl dit aandeel bij het CDA en de VVD ruim 50 procent bedraagt. Het grootst met 76 procent is de animo voor een hogere pensioenleeftijd bij de D66-stemmers.

Toelichting

Voor het Nationaal Kiezersonderzoek (NKO) van 2012 van het CBS en de Stichting Kiezersonderzoek Nederland (SKON) is na verkiezingen van 12 september 2012 een aselechte steekproef van 2 750 stemgerechtigden benaderd voor een 'face-to-face' gesprek. Deelnemers zijn bevroegd over stemgedrag, belangstelling voor de politiek, meningen over politieke partijen en politici, en politieke kwesties. Van deze steekproef legde 62 procent een volledig interview af. Na het gesprek is een schriftelijke vragenlijst achtergelaten bij de respondenten, met aanvullende vragen. In totaal heeft 55 procent van de oorspronkelijke steekproef de vragenlijst ingevuld en teruggestuurd. De vertekening in de steekproef, onder meer als gevolg van selectieve respons, is tegengegaan door de gegevens te herwegen naar relevante achtergrondkenmerken. Voor het kenmerk partijkeuze zijn alleen partijen met minstens 10 zetels apart in de tabellen opgenomen. De andere partijen zijn bij elkaar gevoegd in de categorie 'overig'. Meer informatie over het NKO is, naast Statline (www.cbs.nl) te vinden op de website van de SKON (www.dpes.nl) en in de diverse publicaties, waaronder over het NKO 2006 in *Het Nationaal Kiezersonderzoek 2006. Opzet, uitvoering en resultaten* en het NKO 2010 in *Verkiezingen: Participatie, Vertrouwen en Integratie*.